

## **Korunovaný vir**

**Matylda Střelcová**

**čestné uznání v II. kategorii**

Příběh, který vám teď povím, dlouhou dobu nikdo nebral vážně. Nemyslím si, že by to bylo proto, že je nevěrohodný nebo že by bylo na první poslech jasné, že jsem si ho vymyslel. Vůbec ne. Jestli chcete, klidně vám tady slavnostně odpřisáhnou, že je celý založený na holé pravdě. Je dokonce tak reálný, že mi ho může dosvědčit přes osm miliard žijících svědků! Teda... někteří už tak úplně žijící nejsou... Vlastně jich během toho dost zemřelo a tisíce dalších budou mít doživotní fyzické problémy. Ale to už hodně předbíhám. Pardon. Nejlepší si samozřejmě musíme nechat na konec, že? Ale pojďme na to úplně od začátku, abyste se v tom trochu zorientovali a pak se mě zbytečně neptali na hloupé otázky.

Narodil jsem se jako jedno z mladších dětí do rodiny RNA virů. Rozhodně nebudu zapírat, že je nás doma fakt hodně. Ale jestli vás teď napadla čísla jako pět nebo šest (což je ve vašem měřítku nejspíš obrovské číslo, kterého většina z vás u svých potomků nehodlá nikdy dosáhnout), jste hodně vedle a doporučuju vám to minimálně ztrojnásobit. Pokud totiž nepočítám všechny moje starší sourozence, tetičky, strýčky, babičky a dědečky, kteří už žijí jinde, je nás doma zhruba patnáct. Některé starší bratry a sestry jsem dokonce vůbec nezažil, protože jsme se minuli věkem. Ale nervy mi to nijak nedrásá, to fakt ne. Já mám totiž stejně nejradši tu naši základní partu: mě, sestry Chřipku, Rýmu, Vzteklinu, Příušnice, Spalničky, Encefalitidu, a MERS, a bráchu HIV – kluci jsme jen dva.

Nás devět tvoří nerozlučitelnou skupinu, spojenou pevným poutem, nejužší rodinu, která vždycky drží pohromadě a navzájem si pomáhá. A jsem za to rád, protože nebýt všech těch rad, co mi moji sourozenci dali, nebyl bych teď tam, kde jsem. Úplně ty nejzákladnější principy přežití jsem se naučil od nejstarší sestry Rýmy:

Úplným základem je najít si nějakýho hostitele. Ti se sníženou imunitou jsou nejlepší, protože tam budeš mít nejmín práce. A jestli se chceš fakt flákat, ať je ten člověk i co největší čuně. Není totiž nic lepšího, než když lidi kýchají s nezakrytou pusou nebo si mezi sebou vyměňují flašky s pitím. Miluju takový lidi! To se pak prostě jen necháš jedním tím kýchancem vystřelit do vzduchu a vesele infikuješ dál. Naopak se vyhýbej těm, co dodržují jakýkoliv hygienický návyky. Jakýkoliv, říkám. Tam se nadřeš jak kůň a stejně z toho nikdy nic není, maximálně nakazíš jednu domácnost, ale dál se nedostaneš. Pak umřeš, a to nechceme. No a úplně nejhorší jsou hypochondři. Ti se léčí i z nemocí, který nemají. Takže ty radši obcházej obloukem.

I když se to zdálo těžké, byla to nakonec celkem brnkačka. Zjistil jsem totiž, někteří lidé jsou stvoření naprosto postrádající základní pojem o hygieně nebo slušnosti k ostatním. Pšikají, kašlají, chrchlají, plivou a smrkají všude kolem a vůbec jim to nepřijde divný. Prostě krása!

Od Chřipky jsem se naučil, jak se co nejdéle udržet v hostiteli. Přiznám se, s tím jsem měl už trochu problémy. Po nekonečných týdnech pokusů jsem pořád nebyl schopný vytáhnout to aspoň na týden a moje nejvyšší skóre tak bylo šest dní. Nejsem na sebe moc pyšný, ale tak lepší něco než nic. Encefalitida a Vzteklna mi prozradily, jak nakazit zvířata a pomocí nich pak i lidi. Tohle osobně považuju za klíčové. Mým cílem byl člověk. Rozhodně jsem nechtěl skončit jako nějaká obyčejná nemoc zvířat, po které neštěkne ani pes. Příušnice se mě pak pokoušely naučit, jak prodloužit inkubační dobu na maximum. Řeceno po lopatě: jak dlouho dokážu lidi balamutit, že nejsou nakaženi, aby mohli bez výčitek chodit do společnosti a přenášet mě na ostatní. To se mi ale pořád moc nedaří a po čtyřech dnech se většinou vždycky prozradím. No, pořád je co zlepšovat... Když jsem se tedy naučil všechno, co bylo potřeba k přežití, nastal čas otestovat si vědomosti v praxi. A tady už, přátelé, začíná ten pravý příběh.

Jako svoji zkušební zemi jsem si zvolil Čínu. Rodina mi naopak doporučovala zaměřit se na Afriku: prý to tam budu mít jednodušší. „Většina obyvatel se v nemocích nevyzná,“ říkali, „a nebudou se mít proti tobě jak bránit. A než se tam dostanou srdnatí Evropani, aby je zachránili, povládněš už polovinu kontinentu.“ Já jsem se ale rozhodl je ignorovat. Nebyla to pro mě totiž dost velká výzva, víte? Chtěl jsem ostatním dokázat, že se nemusím cvičit v nejlhčím, #greenhornfriendly prostředí, jako to dělávali moji starší sourozenci. Já začnu s něčím o trochu obtížnějším... Ale vlastně ne zas tak moc. Podle toho, jak se na to díváte. Chci říct: obecný názor je takový, že Afrika je, co se týče hygieny, sto let za opicemi, takže se tam nemoci šíří rychleji. Možná, že jo. Vlastně ne možná, ale určitě! Jenže víte co? Některý části Asie (dokonce i samotná velká Čína!), jsou v tomhle možná ještě víc pozadu než Afrika. Špatný hygienický podmínky, konzumace zvířat, který nejsou tak úplně ke konzumaci vhodný, voda, co není k pití, ale i tak se pije, a další. Vyhledejte si to na internetu, jestli se v tom chcete vrtat, ale mám pravdu. Takže když jsem si vybíral Čínu, byl jsem si celkem jistě, že to napoprve určitě dám. A navíc jsem měl v rukávu ještě jedno eso... V jistých koutech této země žije jeden specifický druh netopýra, ve kterém se už před dávnými lety natrvalo usadilo několik mých příbuzných. Dozvěděl jsem se o nich úplnou náhodou a okamžitě jsem poznal, že toho máme hodně společného. Z čehož pro mě plynula jedna velká

výhoda: mohl jsem se jich zeptat na ten poslední zbytek otázek, které mi ještě pořád nedaly spát.

Vydal jsem se tedy do Číny a nějakou dobu s nimi žil v tělech netopýrů. Naučili mě, jak se na ně adaptovat, jak využít všech výhod, co přináší vzájemná symbióza mezi virem a zvířetem, ... Musím přiznat, že to nebylo vůbec nic složitého. Luskouni byli vážně brilantní hostitelé a už za pár měsíců jsem byl připravený udělat druhý krok: přesun na meziphostitele. A z něj pak konečně na člověka. Teď by měla přijít část, kde vysvětluju, jak jsem se dostal do lidského organismu. Tu ale přeskočím. Nemůžu vám totiž vykecat úplně všecko: pracovní tajemství se musí zachovat neprozrazený, chápete. Přesunu se rovnou k tomu, kdy už jsem se ocitl v prvním lidském těle.

Takže jsem se tam konečně dostal. Byl jsem oficiálně v organismu vládce planety! How cool is that!? Na tuhle chvíli čekají některé viry celý svůj život a já jsem to dokázal už při svém prvním cvičení! Tím jsem své rodině jasně dokázal, že by si na mě měli všichni dát dobrý pozor. Když jsem tedy měl to nejtěžší za sebou, nastal čas zkusit se trochu rozšířit. Nechci tu dělat ramena, jak už to pak bylo všechno strašně lehký a jenom jsem se flákal..., ale ono to vážně bylo neskutečně lehký. Nemohl jsem být šťastnější za dobu, ve které jsem se narodil! Z vyprávění starších jsem sice věděl, že lidí každým rokem přibývá, ale že až tak? Bylo zřejmé, že lidstvo se, stejně jako já, rádo rozrůstá. A nejenom to... Taký rádo cestuje! Jako by nestačilo, že jsem dostal požehnání v podobě masy těl těsně namačkaných vedle sebe, kde jsem mohl řídit, jak se mi chtělo, a nikdo o tom neměl ani ponětí, ale zároveň taky bezpracnou záruku rychlého rozšíření po celé Asii! Co po Asii... po celé Evropě! Dokonce po celém světě! Stačilo si jen počkat na pár turistů, co se letadlem vraceli zpátky domů, nakazit je a už za pár hodin si nerušeně kráčeli svou vlastní zemí a šířili mě dál. Nebudu lhát, od té chvíle jsem se prostě zamiloval do světové globalizace.

S velkým úspěchem ale přicházejí i problémy. Zatímco jsem se rozrůstal dál a dál od Číny, moje inkubační doba u prvních infikovaných vypršela. Upřímně, dost jsem se toho děsil. HIV mi už dřív vysvětlil, že jakmile nás tělo objeví, začne jančit a kopat kolem sebe. A když panikaří tělo, panikaří pacient, kterej si to tryskem docválá k doktorovi, aby mu co nejrychleji pomohl, protože on přece tu hnusnou nemoc nechce. Jo, hnusnou. Fakt se to o nás říká. Je to smutný. Tady ovšem nastávají taky dva paradoxy: moje odhalení je pro mě sice nevýhodný, protože lidi rychle zjistí, že můžu být dost nebezpečnej... ale doktor se po setkání s pacientem nedobrovolně stává mým dalším hostitelem. A každěj nakaženej se přece počítá, ne?

Jak jsem tedy předpovídal, Číňani ve mně brzy vytušili hrozbu. Počty infikovaných rychle rostly, a žádné léky na mě naštěstí nezabíraly. A pak přišli první mrtví. Musel jsem se za to hned pochválit, protože je nás jen pár, co to dotáhnou až do bodu, kdy vám hostitel umře pod rukama. V očích ostatních virů vás to dost povýší. Už nejste ta začátečnická nula. Stanete se nadějným, mladým zázrakem. A protože mě Asiati prokoukli celkem rychle, začal jsem se připravovat na to, že začne tvrdý boj – jak to tak většinou bývá, když se objeví nová, nebezpečná nemoc. Země to ohlásí v novinách, zbytek světa si dá bacha a do několika týdnů jste pryč. Tak to prostě v téhle době funguje (zlatej středověk!). To jsem si aspoň *myslel*, že se stane. Jenže místo toho přišel neskutečný zvrat.

Snažili se mě ututlat. Ne, fakt, nedělám si srandu! Nikomu o mě neřekli a předstírali, že prostě neexistuju. Jako bych nikdy nikoho nezabil ani nenakazil! Vůbec jsem tomu nemohl uvěřit. To byli tak neskutečně úžasní troubové, že se to ani nedá popsat. Netuším, proč to udělali, ale okamžitě jsem je za to zbožňoval. Bez jejich varování o mě totiž zbytek světa pořád neměl ani tušení a já jsem se tak mohl začít bez problému šířit i v zahraničí, kam už jsem poslal několik svých pěšáků! Kdy se vám tohle poštěstí? Využil jsem tedy příležitosti a opřel se do toho naplno. Začal jsem se objevovat v ostatních čínských provinciích, brzy potom jsem překročil hranice státu a rychle se prokousával ostatními zeměmi, až jsem se nakonec dostal dál, než jsem původně vůbec čekal. Byly to neskutečný žně, a dost mě to nakoplo.

A pak si mě najednou všimli i v Evropě – konkrétně ve Francii, Německu a Itálii. V těch prvních dvou zemích jsem zas takovej úspěch neměl, ale počkejte, až si poslechnete o té třetí! Dostal jsem se tam hlavně díky těsným obchodním vztahům s Čínou, o kterých jsem do té doby nevěděl (smutná realita, jinak bych je využil mnohem dřív). A aniž by si toho kdokoliv z krajanů všiml, zmocnil jsem se ulic Milána. No, zmocnil... ze začátku jsem byl spíš opatrný. Přece jenom, Evropa byla pro mě do té doby naprosto neprobádaný terén. Nevěděl jsem, jak silný mají léky, jestli mají nějaký vakcíny nebo jak rychle na mě budou schopní zareagovat. To, že Asie mě popírala, ještě neznamenal, že Evropa na tom bude stejně. Jenže ono to zase všechno bylo úplně naopak: ani si nestačili uvědomit, co se děje, a už jsem jim rozvracel zdravotnický systém! V té chvíli jsem si uvědomil, že mám z lidí moc velkej strach. Podle toho, jak zametli s některýma máma příbuznýma, jsem si nejdřív myslel, že dostat se jim pod kůži bude zatraceně těžký. Ve skutečnosti ale nejsou až tak strašní protivníci. Popravdě je stačí jenom překvapit něčím novým, a jsou totálně v háji. Jo, a nejlepší je, když jim vezmete možnost dělat něco, co mají rádi – třeba cestování. To jsou pak úplně na prášky a začnou dělat blbosti, který mi samozřejmě nahrávají do karet.

Během několika dnů tedy začali v Itálii přibývat první nakažení, a zatímco nemocnice přestávaly stíhat, já už jsem byl úplně někde jinde. Věděl jsem, že nesmím ztrácet čas. Tahle země rychle zjišťovala, co jsem zač, a na rozdíl od Číny nejspíš neměla problém přede mnou varovat ostatní státy. Takže bylo načase přenechat šíření mým italským jednotkám a vydat se dokončit rozpracovaný projekt do Francie a Německa, než mi zavřou hranice před nosem. Ještě jsem pro jistotu před odchodem nakazil pár turistů z jiných zemí, abych měl do budoucna míň práce, a pak už jsem se s Itálií definitivně rozloučil a vydal se směrem na sever. Tam už o mně leďacos slyšeli, ale naštěstí si pořád nebyli stoprocentně jistí, jestli jsem tak nebezpečnej, jak se o mě říká. Takže zase podle základního plánu: proletět ulice, dostat co nejvíc lidí, přesunout se dál. Jako namazanej stroj. Nic netušící oběti si mě odnášely domů ke svým rodinám a já jsem měl sto chutí založit si ruce za hlavou a na chvíli si odpočinout. Přece jen, udělal jsem toho už mnohem víc, než kolik se ode mě očekávalo. Odpočinek bych si bez debat zasloužil. Ale nakonec jsem se rozhodl vytrvat. „Máš to pěkně rozjetý,“ říkal jsem si, „tak nepolevuj. Dotáhni to do konce. Pořád jsi ještě v hodně zemích nebyl a později už možná nebudeš mít příležitost.“

A tak jsem pokračoval. Nakouzl jsem Francii, přesunul se do Německa, pak do Finska, Ruska, Anglie a pořád dál. Nezastavoval jsem. Bylo jasné, že mi dochází čas. A někdy mezi třetí a čtvrtou zemí to nakonec opravdu přišlo. Panika. Itálie začala alarmovat všechny svoje sousedy a volat o pomoc, protože si se mnou už nevěděla rady. Ostatní státy zareagovaly na jejich poměry celkem rychle, a zatímco se snažili izolovat všechny svoje nemocné, bezodkladně s jižní zemí uzavřely hranice.

Až do tohoto bodu bych to považoval za seriózní problém. Jenže tu byla jedna věc, díky které jsem z nastalé situace zase vyšel jako vítěz. A to, že ty hranice neuzavřeli *dost* rychle. Asi jsem vám ještě neříkal, že se dokážu šířit i na jeden a půl metru, že? Je to docela dost krátká vzdálenost, takže si mě lidi předávají i třeba během čekání na autobus, na přeplněném přechodu nebo když předbíhají ve frontě na oběd. Tak jako tak je infikovaných každým dnem víc a víc a zachytit je všechny je vlastně téměř nemožné. Jediná možnost bylo uzavřít hranice své země a hubit moji tamní větev tak dlouho, dokud by nebyla schopná se dál šířit a zahynula by. To ale neudělali. Nebo to spíš nestihli udělat. Takže jedeme dál! Juchů! Ale zase na druhou stranu musím uznat, že se snažili. A někde se jim to dokonce i celkem dařilo. Já už jsem byl ale zase na cestě a mířil jsem úplně někam jinam. A to konkrétně do České republiky.

Jó, Česko. To byla od samýho začátku moje země zaslíbená. Tam jsou tak úžasní lidi, že je prostě nejde nemilovat! Tak zaprvé, nadevšechno rádi chodí do hospod, což je vlastně epicentrum virů a zároveň startovací dráha pro všechny nemoci, který chtějí prorazit do světa. Kde jsou ty časy, kdy jste si museli složitě hledat slabý kusy na svoje první pokusy. Tady si stačí najít zaplivanou hospodu a hned si můžete vybírat z palety nejrozumnějších typů a prototypů lidí. Pak už si jen jednoho chytíte a máte to v kapse. No a co teprve ta česká povaha! Pozorováním jsem zjistil, že když něco nepříjemnýho trvá moc dlouho, začnou na to nejdřív nadávat, pak to ignorovat a nakonec i sabotovat! Ale pěkně postupně...

Když jsem je nakazil poprvé, nestalo se vůbec nic. *Nová nemoc? Na kterou zatím nikdo neumřel? A dokonce se podobá chřipce? Takže je to vlastně jen chřipka? Aha! Už tomu rozumíme. Je to v pohodě.* No, vlastně tomu nerozuměli ani za mák, ale to jsem jim neřekl. A pak se do toho začaly cpát varovný zprávy ze zahraničí – že si se mnou nemají zahrávat a radši ať si začnou nasazovat roušky, aby se ochránili. Blbý roušky. Nesnáším roušky! Všechno zkazí. Už jsem si začínal myslet, že mi zruinují práci i v Česku... ale ne. Češi mě i přes záplavu informací ze zamořených zemí stále nebrali vážně a já jsem tak mohl nerušeně pracovat dál. Teda až do té osudné chvíle, kdy začali umírat první lidé. V mé milované zemi nastala neskutečná panika a všichni obyvatelé se přede mnou ze strachu zamkli do svých domovů. A tam začali šít roušky. Z toho jsem teda fakt odvázaný nebyl, nebudu lhát. Byli tak nechutně vzorní, že jsem to s nima dokonce začínal pomalu vzdávat.

Jenže pak ta ochranná bublina začala najednou praskat. Jak šla čísla nakažených dolů, začali být Češi čím dál tím víc neopatrnější a pomalu zase začali vylézat ze svých děr ven. A tam jsem na ně čekal já. To bylo ale překvapení, když jsem je znovu začal potkávat v ulicích! Sice s rouškami, ale byli i tací, co si je odvázně sundali! Zbožňuju odvážný, pravidla porušující lidi. Na takovýchto hrdinech jsem se totiž naučil jednu moc důležitou věc o české povaze: Všechno odříkání má svoje hranice.

Český národ umí zatínat zuby opravdu jen velmi krátce. Jakmile se nějaká nepříjemnost děje už moc dlouho, začnou porušovat zavedená nařízení, protestovat a vinit za všechno vládu (to třetí je mi sice vlastně ukradený, ale přišlo mi to jako zajímavý fakt). Takže když jsem se ani po předchozích přísných opatřeních z jejich života nevytratil, přestali mě brát vážně. Nikomu se nic nestalo, všichni jsme v pohodě, až na pár nemocných, kteří vypadají, jako by měli normální chřipku? Co tu vůbec ještě řešíme? Vždyť je všechno úplně v pohodě! A na to si musíme jít připít do hospody! Jupí!

Já je fakt žeru. Beze srandy. A dokonce si o mě vytvořili i různé pověry a nepravdivé informace! Nejvíce mě asi dostala zpráva, že za všechno může Bill Gates nebo že pokud se

proti mně naočkují, tak budou zároveň i očipování, pak taky něco o apokalypse, letadlech, co mě rozprašují z oblohy, a podobný kecy. Ale pozor! Abych jim zase nekřivdil: tyhle kecy mi totiž doopravdy zachránily život. Většina lidí jim okamžitě uvěřila a díky tomu se proti mně přestala bránit: nenačkovali se, dál chodili do práce, za zábavou, do společnosti, a na výlety,... a já jsem se znovu mohl pustit do práce.

Jedna věc, která mi to ale furt kazila a kterou fakt nesnáším, je moje inkubační doba. Vždycky mě prozradí a zničí všechno, co tak pečlivě buduju. Takže jakmile jsem v Česku nakazil pár stovek lidí, začaly se u prvních smolařů projevovat ty stupidní příznaky. A řeknu vám, že byly mnohem horší než za dob, kdy jsem začínal. Tenkrát jsem se jen rozehrával, víte? A teď, když jsem si byl jistej, že stojím pevně nohama na zemi, přišel čas na větší kalibr. Ale jako už tolikrát předtím, nic hroznýho se nestalo (kdy už se konečně poučím?). Žádněj zvrat, nový vakcíny nebo něco takovýho. Prostě nic, co by mě ohrozilo. A země začala pomaličku kolabovat... Nemocnice se plnily, zdravotníci nestíhali, lidi remcali na opatření, no prostě super! Česko se dokonce stalo jednou z nejvíce nakažených a pandemií nejméně zvládajících zemí světa! Ostatní státy se proti mně aspoň snažily bojovat. Ale Češi... tam to šlo všechno do kytek. Ani nemusím být přehnaně optimistickěj, abych mohl s jistotou říct, že z téhle země mě v budoucnu jen tak nedostanou. Ne, pokud se budou chovat jako doted'.

A jakže by měli změnit své chování, ptáte se mě? Ale prosím vás. Vážně si myslíte, že bych vám vyzradil svoji vlastní Achillovu patu? To by mě zabilo! A moje plány do budoucna? Tak to vím naprosto přesně: budu postupovat úplně stejně jako doposud a až se objeví první vakcína, zkusím se na ni adaptovat. A takhle to udělám s každou další protilátkou, kterou se mě budou snažit zničit. Jednu po druhé je pomalu zašlapu do země, dokud z nich nezbyde jen vzpomínka. Díky nim se stanu silnější a odolnější verzí sebe sama, až tu nezůstane nic, co by mě dokázalo zastavit. Budu ve městech, budu na vesnicích, na náměstích, na ulicích, v obchodech, na zahradách a nakonec i u každého z vás doma. Nic už nepomůže, nic už mě nedokáže zastavit a já budu růst a zabíjet. Ukončím vaše hloupé lidské životy a dokážu všem, co ve mně pochybovali, že se krutě spletli. Já jsem ten, kdo pováldne světu. Já jsem SARS-CoV-2.